

Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekord

Korraldus kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 14 lõike 1 ja lõike 5 punkti 1 ning § 19 lõike 3 alusel.

I osa

Muinsuskaitseala nimetus ja piir

1. Kuressaare muinsuskaitseala (edaspidi *muinsuskaitseala*) hõlmab Kuressaare ajaloolise linnatuumiku – linnus-kindluse ja seda ümbritseva muldkindlustusvööndi koos pargi- ja rannaalaga, vanalinna ja ajaloolised eeslinnad..
2. Muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piir, sealhulgas muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated, on esitatud kaitsekorra lisas 1.

II osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärk, väärtused ja nende hoidmise põhimõtted

3. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on tagada Kuressaare ajaloolise linnatuumiku kui kultuuriväärtusliku linnaehitusliku terviku ja seda kujundavate iseloomulike ja kohatunnetust loovate väärtuste säilimine, esiletoomine, kasutuses hoidmine ning säästlik areng.
4. Muinsuskaitseala kaitse ja säilimise korraldusele kohaldatakse muinsuskaitseadust koos käesolevas kaitsekorras sätestatuga.
5. Muinsuskaitseala kaitse eesmärgiga seotud väärtused on:
 - 1) mitmekesine, inimhõõtmeline ja kultuurimälu hoidev elukeskkond, milles on võimalik tunnetada linna ajalugu ja selle erinevaid etappe;
 - 2) keskajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehituslik tervik, sealhulgas tänavavõrk kolmnurksete väljakutega, ajaloolised avalikud haljasalad ja ranna-ala, krundi- ja hoonestusstruktuur, ehitusjooned, hoovid (edaspidi *õuema*), haljastus, ajaloolised linnaruumi elemendid ja hooned, linnus-kindlus ja arheoloogiapärand. ;
 - 3) muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated¹ ja muinsuskaitsealal avanevad olulised sisevaated ja ajalooliste ehitiste vaadeldavus.
6. Keskajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehitusliku terviku väärtuslikumad kihistused on:
 - 1) Kuressaare linnus-kindlus ja sellega seotud hooned ja rajatised, sealhulgas esplanaadi ala;

¹ Näidatud lisas 1.

- 2) vanalinna alal eelkõige 17. – 18. sajandil rajatud hoonestus, sealhulgas selle nõukogudeaegne restaureerimiskihistus;
- 3) vanalinna ja eeslinnade alal eelkõige 19. – 20. sajandil rajatud eeslinnahoonestus ja kuurortarhitektuur, selle nõukogudeaegne restaureerimiskihistus ja hilisem hoonestusstruktuuri sobituv hoonestus;
- 4) kultuuriväärtuslikud interjöörid ja nende osad
- 5) linnaruumile iseloomulikud elemendid (sh tänavapinna liigendamine erinevate sillutistega, kiviaiad, kaevud, teadetetulbad, monumendid, tänavalaternad jms);
- 6) traditsiooniline haljastusviis, sealhulgas kõrghaljastatud õuemaad, ajaloolised avalikud haljasalad, puisteed ja ranna-ala avalik haljasala;
- 7) arheoloogiline kultuurikiht ja sellest leitud ning säilitamist väärivad ehituskonstruksioonid, -detailid või muud elemendid;
- 8) II maailmasõjaks välja kujunenud kinnistud (maaüksused), mis on säilinud tänapäevani muutmata või vähesel määral muutunud piiridega;

7. Muinsuskaitseala väärtused säilitatakse. Nende hoidmise põhimõtted on järgmised:

- 1) linnaehituslikku tervikut ja selle osasid säilitatakse ja arendatakse säästvalt, toetades muinsuskaitseala kaitse eesmärke ja parandades elukeskkonna kvaliteeti. Uuendused sobitatakse kultuuriväärtusliku keskkonnaga;
- 2) muinsuskaitseala mitmekesist kasutust säilitatakse ning soodustatakse ajalooliselt avalikus kasutuses olnud hoonete ja maa-alade avaliku kasutuse jätkumist;
- 3) uue hoone ehitamisele eelistatakse kultuuriväärtuslike hoonete jätkuvat ja taaskasutamist;
- 4) hoone ja linnaruumi ehituslikud muudatused suurendavad ligipääsetavust kultuuripärandile viisil, mis ei kahjusta muinsuskaitseala ega seal asuvate ehitiste kultuuriväärtust;
- 5) mulla- ja kaevetööde tegemisel arheoloogilise kultuurikihiga alal² lähtutakse arheoloogiapärandi kaitseks vähima sekkumise põhimõttest, mis ei too kaasa olulise arheoloogilise kultuurikihi kahjustumist ega muuda tulevikus võimatuks ehitusjäänuste eksponeerimist ja uurimist;
- 6) kultuuriväärtuslike hooned, sealhulgas A-kategooria hoonete väärtuslike interjööre, säilitatakse ja hooldatakse järjepidevalt. Kultuuriväärtusliku hoone konserveerimisel, restaureerimisel, ehitamisel ja ilme muutmisel säilitatakse ja vajaduse korral taastatakse selle arhitektuurilaad, ehitus- ja viimistlusmaterjalid ning detailid;
- 7) uue ehitise ja suuremahulise juurdeehituse tegemisel eelistatakse tänapäevase arhitektuurikeelega ümbritsevaga arvestavat lahendust, eesmärgiga rikastada mitmekihilist ajaloolist keskkonda kvaliteetse arhitektuuriga. Lähtutakse lähiümbruse linnaruumist, sealhulgas ajaloolise hoonestuse paiknemisest, tihedusest, mahust, materjalikasutusest, katusemaastikust ja värvilahendusest;
- 8) avalikus kasutuses või linnaruumiliselt tuntava mõjuga uue ehitise või suuremahulise juurdeehituse kavandamise puhul eelistatakse arhitektuurse lahenduse läbikaalumist ja projekteerija leidmist arhitektuurivõistluse tulemusel alusel;
- 9) aladel, kus varem on olnud hoonestus, on soovitatav ala hoonestamine, arvestades vahetut linnaruumi ja hea ruumiloome põhimõtteid;
- 10) avalik ruum (tänavad, platsid, avalikud haljasalad) kavandatakse inimsõbralikuna, säilitades ja taastades ajaloolist linnaehituslikku struktuuri, ajastuomaseid arhitektuuritavasid (tänavapinna

² Näidatud lisan 3.

kõrgus ja liigendused, ajaloolised sillutised) ja linnaruumi elemente (tänavalaternad, teadetetulbad, kinnistute piiramine aedadega jms);

11) haljasalad ja haljastus, sealhulgas puisteed ja haljastatud õuema, säilitatakse. Haljasalade (sh õuema) heakorrastamisel ja rekonstrueerimisel järgitakse konkreetsele alale iseloomulikke haljastusviisi; alleede ja puuridade hävinud osad võimaluse korral taastatakse;

12) piki muinsuskaitseala ajaloolisi tänavaid avanevad vaated ning ajaloolised läbipääsud ja liikumisteed säilitatakse.

III osa

Muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid

8. Muinsuskaitseala hooned on jagatud kolme väärtusklassi: A-kaitsekategooria, B-kaitsekategooria ja C-kaitsekategooria. Hoone kaitsekategooria on määratud kaitsekorra lisas 2. Juhul kui olemasolev hoone kaitsekorra lisas 2 märgitud ei ole, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni B-kaitsekategooria hoonena.

9. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul tuleb säilitada hoone autentsus nii interjööris kui ka eksterjööris.

10. B-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul tuleb säilitada hoone eksterjäär autentsena.

11. C-kaitsekategooria hoone on muu hoone, mille autentsena säilitamine ei ole nõutav.

12. Kui hoone ehitatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni C-kaitsekategooria hoonena.

IV osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärgi tagamiseks vajalikud nõuded

13. A-kaitsekategooria hoone puhul tuleb lisaks punktis 14 nimetatud nõuetele säilitada ka kultuuriväärtuslik ruumijaotus ning kultuuriväärtuslikud sisetarindid (vahelaed, siseseinad, mantelkorstnad jms), interjööridetailid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud jms) ja siseviimistluskihid (parketid, maalingud, tapeedid, stukkdekoor jms)..

14. Muinsuskaitsealal asuva A- ja B-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

1) hoone ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja kultuuriväärtuslikud detailid tuleb säilitada võimalikult autentsena ning tagada hoone olemasolevate kandekonstruktsioonide püsivus;

2) hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel tuleb aluseks võtta dokumenteeritud ajalooline lahendus ja lähtuda hoonest kui tervikust;

3) kasutada tuleb hoonetüübile ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale (puit, dolomiit, lubjakivi, lubikrohv, valtsplekk- ja savikivikatused jms) ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid. Traditsioonilisi ehitusmaterjale jälgendavaid materjale

kasutada ei tohi (plastvooder, kivikatust imiteeriv katuseplekk, õhekrohv jms). Hoone ehitusajale ebatüüpilisi materjale võib kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena (katusekattena eterniit, rullmaterjal jms);

4) välispiirete soojustamine on lubatud ainult juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ega väärtuslikke detaile, ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;

5) säilitada tuleb hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuurse ilmega sobivad avatäited (aknad, ukсед, luugid jms); välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks ja see eeldab Muinsuskaitseameti luba;

6) juurdeehitus tuleb lahendada hoone ja selle lähiümbrusega sobiva mahu, proportsiooni ja materjalikasutusega;

7) ventilatsiooni ehitamisel tuleb võimaluse korral kasutada olemasolevaid korstnaid ja läbiviike;

8) tehnoseade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms tuleb paigaldada vähese vaadeldavusega kohta viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;

9) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja tuleb lahendada hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt viisil, mis ei varja väärtuslikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis;

10) katuseaknad tuleb paigutada hoonega arhitektuuriselt sobivalt ja hoone fassaadi rütmiga arvestavalt. Katuseaknaid tuleb kavandada võimalikult vähe ning vähe vaadeldavatesse kohtadesse, eelistatult hoovipoolsele küljele.

15. C-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

1) hoone ilme muutmisel, välimiste avatäidete vahetamisel ning välisviimistluse materjalide ja värvilahenduse valikul tuleb lähtuda hoone ehitusaegsest või terviklikust välisilmest ning sobivusest lähiümbruse hoonestusega;

2) kasutada tuleb ajaloolisesse keskkonda sobivaid ehitus- ja viimistlusmaterjale. Traditsioonilisi ehitusmaterjale jälgendavaid materjale kasutada ei tohi;

3) välispiirete soojustamisel tuleb lähtuda hoone ja selle osade proportsioonide ning võimaluse korral iseloomulike detailide säilitamisest;

4) juurdeehitus tuleb lahendada hoone ja selle lähiümbrusega sobiva mahu, proportsiooni ja materjalikasutusega;

5) tehnoseade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms, tuleb paigaldada vähese vaadeldavusega kohta viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;

6) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja tuleb lahendada hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt viisil, mis ei varja iseloomulikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis.

16. Muinsuskaitsealale uue ehitise püstitamisel kehtivad järgmised nõuded:

1) lähtuda tuleb lähiümbruses väljakujunenud ehitusjoonest, hoonestusstruktuurist ja kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest (eelkõige II maailmasõja eelsete hoonete mahust, kujust ja kõrgusest);

- 2) mitut varasemat krunti hõlmava uue ehitise kavandamisel tuleb see mahuliselt ja arhitektuurselt liigendada, järgides ajaloolist (eelkõige II maailmasõja eelset) hoonestusstruktuuri;
- 3) välisviimistluses tuleb kasutada traditsioonilisi ja keskkonda sobivaid materjale, sealhulgas krohvi, looduskivi, tellist, katusekivi, betooni, puitlaudist, plekki jms; traditsioonilisi ehitismaterjale jälgendavaid materjale kasutada ei tohi;
- 4) ajaloolises keskkonnas ebatüüpiline väikeehitis (nt prügimaja, elektrialajaam, autovarjualune) tuleb eelistatult paigutada asukohta, kus see ei ole avalikus ruumis nähtav või on võimalikult varjatud, mittedomineerival viisil, kahjustamata hoonete konstruktsioone ja viimistlust;
- 5) ajaloolistel avalikel haljasaladel³ ei ole uue ehitise püstitamine lubatud, välja arvatud sobiva mastaabi ja kujundusega väikeehitise ja rajatise püstitamine (taristuobjektid, spordirajatised ja mänguväljakud, tualetid, kioskid, paviljonid jms).
- 6) Muinsuskaitsealal alla 20 m² ehitusaluse pindala ja alla 5 m kõrguse ehitise, sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul tehakse leevendused punktides 5.4.1–5.4.3 seatud nõuetest; sellised ehitised tuleb kavandada ajaloolisesse keskkonda sobivalt, ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse ega kahjusta olulisi vaateid.

17. Kinnistu (maaüksuse) piiride muutmisele kehtivad järgmised nõuded:

- 1) muutmata või vähesel määral muutunud ajaloolised kinnistupiirid tuleb üldjuhul säilitada;
- 2) kinnistu piiride muutmisel tuleb järgida kvartalisisest krundistruktuuri (suurust ja kuju), määrata krundile lihtne ja selge kuju, mis võimaldab ehitist hooldada ja teenindada. Muutmise üle otsustamisel lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest muinsuskaitseala kontekstis (sh kinnistu ja sellel asuva hoonestuse ajalisest seotusest ja järjepidevusest).

18. Muinsuskaitseala linnakujunduse elementide tänavate, õuemaa ja haljastuse puhul kehtivad järgmised nõuded:

- 1) kultuuriväärtuslikud piirdeaiad, -postid, väravad jms tuleb võimaluse korral säilitada;
- 2) uute piirete ja väravate kavandamisel tuleb järgida lähiümbruses väljakujunenud tavadid (materjal, kõrgus, paiknemine jms) ja sobivust krundi hoonestuse arhitektuuriga. Võimaluse korral tuleb taastada dokumenteeritud ajalooline lahendus;
- 3) ajaloolised munakivisillutised jm väärtuslikud katendid tuleb säilitada või taaskasutada projektiga hõlmatava ala sees;
- 4) uue katendi rajamisel tuleb eelistada asfaltkattele sillutiskivilahendusi, sealhulgas munakivilahendusi, õuemaal ka sõelmeid. Sillutise kavandamisel tuleb lähtuda piirkonnale iseloomulikust hoonestuse, haljastuse ja sillutatud ala vahekorra;
- 5) hoone sokli ääres tuleb hoonet liigniiskuse eest kaitsvad pinnasekalded säilitada või need rajada, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies;
- 6) tänava rekonstrueerimise korral tuleb eelistada selle tasandi allapoole viimist, et taastada kultuuriväärtuslike ehitiste sokliproportsioon; vältida pinnasevee imbumist hoonetesse ning sademevee juhtimist külgnevatele kinnistutele;
- 7) kultuuriväärtuslike linnaruumi elemente (monumendid, skulptuurid, teadetetulbad, tänavapostid, laternad, kaevud, pingid jms) tuleb säilitada;
- 8) uued linnakujunduse elemendid (linnamööbel, tegevuskoha tähised, info- ja reklaamikandjad, liikluskorraldusvahendid, hooajalised kohvikuterrassid, päikesevarjud, müügikohad,

³ Näidatud lisan 3.

tänavapostid jms) tuleb kavandada ümbritsevat keskkonda arvestavalt ning paigaldada viisil, mis ei kahjusta kultuuriväärtuslikke hooneid, vaateid, arheoloogilist kultuurkihti ega kõrghaljastust;

9) eelistada tuleb hooajaliste tänavakohvikute ja kauplemiskohtade kavandamist tänavapinnale ilma terrassi ja täispiirdeta;

10) tänavaid tuleb hooldada viisil, mis ei kahjusta külgnevat hoonestust ega kõrghaljastust;

11) ajalooliste avalike haljasalade⁴ (Lossipark, Maacki aed, Koerapark, haljasala Vabadussõja monumendiga, ranna-ala avalik haljasala) iseloomulik struktuur, planeering, vaated, väärtuslik haljastus ja ajaloolised väikevormid (piirded, pargimööbel jms) tuleb säilitada; rekonstrueerimisel tuleb lähtuda haljasalast kui tervikust, võttes taastamise korral aluseks dokumenteeritud ajaloolise olukorra ja arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, ehitised jms);

12) Allee tn ja Uus-Roomassaare tn alleed⁵ tuleb säilitada; alleede taastamisel ei tohi teha üksikpuudega vahelestatusi, vaid taastada alleeosad terviklike lõikudena; alleede ümbruses kasutada pinnakatteid, mis võimaldavad vee imbumist pinnasesse.

13) tänavate ristumiskohtadel paiknevad rohealad tuleb säilitada;

14) haljastuse rajamisel nii avalikus ruumis kui ka õuemaal tuleb lähtuda piirkonnas välja kujunenud haljastusviisist ja kasutada traditsioonilisi liike (pärn, vaher, tamm, õuemaal ka viljapuud, sirel, ebajasmiin, kibuvits, must leeder jms);

15) puude, sealhulgas viljapuude raiumisel tuleb üldjuhul ette näha asendusistutus samal krundil või sobivas kohas linnaruumis; puittaimestikku võib raiuda taimede kuivamisel või ohtlikuks muutumisel ning oluliste vaadete avamiseks ja isetekkeliste puude likvideerimiseks;

16) ehitustöödega, sh tänavate rekonstrueerimisel, trasside rajamisel, kaablite paigaldamisel ei tohi väärtuslikku haljastust, sealhulgas puude juuri, kahjustada.

19. Muinsuskaitsealal asuva arheoloogiapärandi kaitseks kehtivad järgmised nõuded:

1) arheoloogilise kultuurkihiga alal suurema kui 20 m² ehitusaluse pindalaga ehitise kavandamisel tuleb enne ruumiotsuse tegemist (detailplaneeringu kehtestamist, projekteerimistingimuste andmist) teha arhiivi- ja bibliograafiauringuna kesk- ja varauusaegse linnaruumi analüüs ja vajaduse korral arheoloogilised eeluuringud, et planeerimisel ja projekteerimisel oleks võimalik maksimaalselt arvesse võtta väärtuslikke ehituskonstruksioone ja -detaile;

2) arheoloogilise kultuurkihiga alal tuleb post- ja vaivundamentidele ehitatava hoone alal eelistada arheoloogilise kultuurikihi terviklikku uurimist kuni inimtegevusest puutumata loodusliku pinnaseni;

3) väärtuslikke ehituskonstruksioone ja -detaile (keskaegse ja varauusaegse hoonestuse kivist tarindite jäänuseid) tuleb maksimaalselt säilitada, eelistades (originaali kahjustamata) nende konserveerimist ja eksponeerimist tagasimatmisele ja markeerimisele.

V osa

Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded

20. Muinsuskaitseala kaitsevöönd on jagatud kaheks osaks⁶, mis on esitatud kaitsekorra lisa 1.

21. Kaitsevööndi 1. osa eesmärgid on tagada muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas ning muinsuskaitseala vaadeldavus piki ajaloolisi tänavaid; uue ehitise püstitamisel ja

⁴ Näidatud lisa 3.

⁵ Näidatud lisa 3.

⁶ Näidatud lisa 1.

olemasolevale juurdeehitamisel tuleb vältida järske üleminekuid hoonestuse mastaapsuses, tiheduses ja paigutusviisis võrreldes külgneva muinsuskaitsealaga; vaateid piki ajaloolisi tänavaid ehitistega sulgeda ei tohi.

22. Kaitsevööndi 2. osa eesmärk on tagada linnuse tornide ja muinsuskaitseala vaadeldavus olulistest vaatepunktidest⁷ ning olulised linnaruumi sisevaated (mere äärest linnusele, linnuskindluse alalt merele ja ranna-alale, vaated piki ajaloolisi tänavaid); vaateid ehitistega sulgeda ei tohi. Vaade 4 puhul on oluline säilitada tänavakoridori laius enne Transvaali tn, Põhja tn ja Tallinna tn ristmikku Muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated on järgmised:

- i. vaade 1 avaneb Sõrve teelt linnuse tornidele;
- ii. vaade 2 avaneb Kuressaare sadama juurdesõidukanalilt (faarvaatritl) linnuse tornidele ja muinsuskaitsealale;
- iii. vaade 3 avaneb Kuressaare lennujaama juurest ja Roomassaare teelt linnuse tornidele;
- iv. vaade 4 avaneb Tallinna tänaval J.Smuuli tn ristmiku juurest piki Tallinna tänavat vanalinna algusele

VI osa

Leevendused tööde tegemise loakohustusest ja teavitamise kohustusest muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis

23. Muinsuskaitsealal ei ole nõutav tööde tegemise luba järgmistel juhtudel:

- 1) C-kaitsekategooria hoone ehitamiseks, konserveerimiseks, restaureerimiseks, ja ilme muutmiseks;
- 2) kõrghaljastuse rajamiseks, kaeve- ja muudeks pinnase teisaldamise ja juurdeveoga seotud töödeks õuemaal, välja arvatud arheoloogilise kultuurkihi alla;
- 3) raie töödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks, juhul kui kohalik omavalitsus on kooskõlastanud raieloa ja hooajalise ehitise püstitamise loa Muinsuskaitseametiga;
- 4) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja paigaldamiseks, juhul kui kohalik omavalitsus on lahenduse Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud.

24. Muinsuskaitseala kaitsevööndis ei ole nõutav:

- 1) Muinsuskaitseametiga olemasoleva ehitise ümberehitamise kooskõlastamist, välja arvatud juhul, kui see hõlmab mahulist juurdeehitamist;
- 2) Muinsuskaitseameti teavitamist ehitustöödest, mis ei nõua ehitusluba ega ehitusteatist.

VII osa

Muinsuskaitsealal paiknevate kinnismälestiste kaitsevööndid

25. Muinsuskaitsealal paiknevatele kinnismälestistele kaitsevööndit ei kehtestata.

VIII osa

Korralduse jõustumine

⁷ Näidatud lisas 3

26. Korraldus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist. Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Seletuskirjaga saab tutvuda Muinsuskaitseameti veebilehel.

Korralduse põhjendused ja selgitused on esitatud seletuskirjas, mis on kättesaadav Muinsuskaitseameti veebilehel ja Muinsuskaitseametis.

Lisa 1 Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid

Lisa 2 Hoonete kaitsekategooriad

Lisa 3 Kultuuriväärtuslik haljastus ja arheoloogilise kultuurkihiga ala